

2015

MAZLUMDER Cizre Olayları Gözlem Raporu

MAZLUMDER Genel Merkezi adına
Çatışma İzleme ve Çözüm Grubu
12.09.2015

İÇİNDEKİLER

OLAY VE AMAÇ.....	3
HEYETİN OLUŞUMU.....	3
GÖZLEMLERİMİZ.....	3
GÖRGÜ TANIKLARI BEYANLARI.....	11
OLAYLARDA YAŞAMINI YİTİRENLERLE İLGİLİ BİLGİLER.....	12
KANAATLERİMİZ.....	17
TALEPLERİMİZ.....	19
RESİMLER.....	22

OLAY VE AMAÇ

Şırnak ili Cizre ilçesinde 4-12 Eylül tarihleri arasında uygulanan sokağa çıkma yasağı sırasında güvenlik güçleri ile PKK mensupları arasında gerçekleşen çatışmalar nedeniyle sivil halkın can, mal kayıpları ve çatışmadan nasıl etkilendiklerini gözlemlemek amacıyla 12.09.2015 tarihinde derneğimiz tarafından bir heyet oluşturularak genel olarak Cizre ilçesinde özelde çatışmanın yoğunlukla yaşandığı Nur, Yafes ve Cudi mahallelerinde inceleme ve gözlemlerde bulunulmuştur.

HEYETİN OLUŞUMU

Heyetimiz Genel Başkan Ahmet Faruk ÜNSAL, Genel Başkan Yardımcısı Abdurrahim AY, Diyarbakir Şube Başkanı Ali İhsan GÜLTEKİN, Şırnak Şube Başkanı Abdullah Ümran EKİNCİ, Diyarbakir Şube Başkan Yardımcısı Ahmet AKSOY, Şırnak Şube Başkan Yardımcısı Adnan ŞANLI, Şırnak Şube Başkan Yardımcısı Nurullah UNAN ve Diyarbakir Şube Üyesi Derya ÇOK'tan oluşmuştur.

GÖZLEMLERİMİZ

MAZLUMDER heyeti olarak yaşananları yerinde görmek ve gözlemlerimizi gerçekleştirmek için 8 günlük sokağa çıkma yasağının kaldırılmasının ardından aynı gün (12.09.2015) Mardin-Nusaybin güzergâhı üzerinden Cizre'ye geçtik. Heyetimiz ilçe merkezine varmak üzere saat 11.30-12.00 sularında 5 adet beyaz ve tüm camları filmli otobüs ile bunlara eşlik eden 3 zırhlı aracın ilçeden çıkış yaparak Nusaybin istikametine doğru gittiğini görmüştür. Yine ilçeden ayrıldığımız saat 18.00 sularında 3 adet aynı nitelikteki otobüs ile bunlara eşlik eden 2 adet zırhlı aracın Nusaybin istikametinden gelerek ilçeye giriş yaptığını görmüştür. İlçe merkezine 15-20 km kala cep telefonu şebekelerinin çekmediğini ve iletişimin sağlıklı kurulamadığını gördük. İlçenin çevresindeki yüksek noktalardaki zırhlı polis araçları, gözetleme kuleleri ve konuşlanmış keskin nişancılar dikkatimizi çekti. İlçenin girişinde polis arama noktasında Cizre'ye girmek isteyen herkes gibi ciddi bir kontrole tabi tutulduktan sonra şehir merkezine girdik. Şehrin ana caddelerindeki işyerlerinin kapalı ve elektrik ve mobese direklerinin çatışmaların etkisi ile devrilmiş olduğunu gördük.

Bunun yanında ana caddeye çıkan sokakların girişinin 50 m kadar ilerisinde yapılmış yığma siperler dikkatimizi çekti. Mahalle sakinleri kalabalıklar halinde sokaklardayken ana caddeler üzerindeki birkaç büyük marketin sadece giriş kapılarının açık ve insanların bu yerlerden eksikliklerini giderme telaşı içinde olduklarını gördük.

Gözlemlerimizin önemli bir kısmı çatışmaların ağırlıklı olarak yoğunlaştığı Nur Mahallesinde gerçekleşti.

Çatışmalar sırasında gerek YDGH tarafından hendeklerin açılması gerekse patlamalardan kaynaklı ilçenin su şebekesi de büyük ölçüde zarar görmüştü bu nedenle birçok mahallede sular kesikti ve halk evlere su taşımak için alternatif yöntemler bulmuştu. Halktan bilgisine başvurduğumuz kişiler çatışmaların başlamasıyla ilk önce elektrik trafolarının güvenlik kuvvetlerince tahrip edildiğini söylediler. Bu yüzden elektriğin yasak boyunca hep kesik olduğunu belirttiler.

Bununla birlikte bazı elektrik trafolarının da YDGH tarafından yakılarak tahrip edildiğini öğrendik. Mahalleliler elektrik kesintisi ile ilgili de çözüm yollarını aramış ve çeşitli çareler geliştirmiştiler. Mesela jeneratörleri olan bazı aileler zar zor ulaşılabildikleri arabalardan benzin temin etmiş ve bu makineleri çalıştırarak geçici bir süreliğine elektrik ihtiyaçlarını gidermiştiler. Yine görüştüğümüz bazı kişiler arabalardan elde ettikleri aküler ve evlerindeki ışıkdaklardan çıkardıkları bataryalar sayesinde internet modemlerini çalıştırabildiklerini belirttiler.

Edindiğimiz bilgilere göre Nur Mahallesi sokağa çıkma yasağının sürdüğü 8 gün boyunca neredeyse hiç elektrik hizmeti alamamış, Yafes ve Cudi mahalleleri de yasak süresinin büyük bir bölümünde elektrik hizmetinden faydalanamamışlardır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilemeyişinden ötürü uzun süredir toplanamayan çöplerin şehrin genelinde ağır bir koku yaydığını gördük. Öldürülen hayvanların cesetleri de henüz sokaklardaydı ve bu durum sağlık açısından, salgın hastalıklara sebep olma gibi ciddi riskler barındırıyordu. Başka bir sağlık sorunu da küçük çocuklardaki yüksek ateş belirtisi idi.

Mahallede iletişime geçtiğimiz hemen herkes; yüksek yerlere keskin nişancıların konuşlandığı, sokağa çıkmak isteyen hemen herkesin bunlara hedef olduğunu ve birçok kişinin de keskin nişancılar tarafından vurularak ya hayatını kaybettiğini ya da yaralandığıını anlattılar.

Sokaklarda gözlerimize ilişen en önemli Şey PKK ile bağlantılı YDGH mensubu gençler tarafından kazılan hendeklerdi. Bu yüzden bu sokaklara araçlar giremiyordu.

Ayrıca bazı görgü tanıklarının iddialarına göre, sokaklarda muşahede ettiğimiz bazı derin çukurlar sokaklara döşenen mayın ve patlayıcıların polislere ait zırhlı araçların geçişleri sırasında patlatılmasıyla açılmış.

Olayların yaşandığı mahalle sakinlerinden bazıları, bu yolla toplamda 12-13 civarında zırhlı aracın patlatılarak kullanılmaz hale getirildiğini iddia ettiler. Biz sadece bir zırhlı aracın parçalarını görebildik ancak olaylarda yaşamını yitiren ve yaralanan güvenlik personeli sayısı ile hasar gören araç sayısını resmî makamlardan öğrenme imkânını bulamadık.

Bunun yanında sokaklarda henüz patlamamış mühimmatlar ve yüzlerce mermi kovanları gördük.

Gözlemlerimizi gerçekleştirdiğimiz esnada evinin yıkık bahçe duvarlarının üzerinde oturmuş bir kişi, kapının önüne dizdiği mermileri ve patlamamış tahrip gücü yüksek bombaları bize göstererek hepsini evin içinden çıkardığını söyledi.

Anlattıklarına göre mahalleliler sokağa çıkma yasağı boyunca evlerindeki erzak stokuyla beslenme ihtiyacını gidermiş, ihtiyacı olan evlere duvarların kırılması ile oluşturulan deliklerden erzak ulaştırılmış ve evler arasında geçiş de bu şekilde sağlanmış. Sokağa çıkma yasağının kaldırılmasıyla birlikte çevre il ve ilçelerin belediyelerine ait yardım kamyonları belli alanlarda toplanarak halkın su ve ekmek gibi birincil derecedeki ihtiyaçlarını karşılamaya çalışıyorlardı.

Nur mahallesinin içinden geçen üstü açık olan kanalizasyon yatağının çatışmalar sırasında ulaşım yolu olarak kullanıldığını öğrendik. İnsanlar keskin nişancılardan korunabilmek için bu kanalizasyon duvarlarının diplerinden ilerleyerek diğer sokaklardaki insanlarla iletişim sağlayabildiklerini anlattılar.

Güvenlik güçleri mahalleye hâkim bir tepede bulunan Cizre Belediyesine ait Mem û Zîn Kültür Merkezinin bahçesinde konuşlanarak buradan aralıksız bir biçimde mahalleyi top atışına tutmuş. Bu top atışlarının her birinin ardından mahalledeki evler, bahçe duvarları büyük tahribatlar görmüş. Gezdiğimiz 15-20 sokak büyük ölçüde tahrip olmuş ve evlerin önemli bir kısmı da yaşanamaz hale gelmişti.

Ayrıca neredeyse her sokağın başındaki hendeklerin üstünde de sokağın her iki tarafına gerilen iplere asılan örtüler de dikkatimizi çekti. Mahalleliler, eylemcilerin bu örtüleri keskin nişancıların görüşünden korunmak için asmış olduklarını belirttiler.

GÖRGÜ TANIKLARININ BEYANLARI

Görgü Tanığı 1: Şimdiye kadar da daha servis yok. Bir servisler gelecek, bir ondan sonra ne bileyim hayat tamamıyla durdu, felç oldu.

Görgü Tanığı 1: 14 tane zırlı şey parçalandı. 14 tane, kirpi, akrep, kobra... Bunların içerisinde her birinde 5-6 tane polis var. (Patlayıcı ile parçalanmış akrep aracının parçalarını gösteriyor) Çoğunu da hemen kaldırdılar, götürdüler.

Görgü Tanığı 3: Belki 1 milyon kovan yerdeydi hepsini dün gece kaldırdılar. Temizlediler götürdüler.

Görgü Tanığı 1: Kulaklarımız alışmıştı silah seslerine. Bir tık diyordu ondan sonra güm diye patlıyordu. Duvara değdiği zaman patlıyordu (bomba atar diye tabir edilen bombayı kastederek).

Görgü Tanığı 1: Biz on beş aile komşu, zaten elektrikler kesildi, dolaplar çalışmıyor. Dedik ne varsa getirelim bozulacağına pişirip beraber yiyelim.

Görgü Tanığı 5: Şimdi eski Diyarbakır'ı düşünün. Her evin erzağı var zaten. Yani o eski analarımızın yaptığı. 15-20 gün de geçse o erzak duruyor. Yani bulgurdur, undur, pirinçtir. Bizim o eski Diyarbakır kültürünün aynısı. Sadece soğuk su bulunmazdı. Bir de o ölüm korkusu. Sağlıkla ilgili çok sorun oldu. Yani şimdi eczaneler dahi hafta sonu için bugün açılmış mesela. Çöpler bir hafta da kalkmaz daha. Araçlar giremeyecek zaten. Önce ana caddeler temizlenecek.

Görgü Tanığı 5: Belki 10-15 otobüs özel harekâtçı geldi.

Görgü tanığı 2: O yaşlı adam (sokağa çıkma yasağı kalktıktan hemen sonra çöpte ekmek ararken alınandan vurulan 75 yaşındaki Mehmet ERDOĞAN) bu sabah vuruldu. Yukarıdan vuruldu. O belediyenin kültür merkezinin oradan. Alınandan vurmuşlar. Parçalamış burayı ya (alınını göstererek).

Görgü tanığı 1: Bizim hanımın dayısının oğlu, buz mu getirecek ne getirecek 16 yaşlarında çocuk (14 yaşında). (Keskin nişancı Özel Harekât Polislerini kastederek) Vuruyorlar. Çocuk yaralı. Ambulans geliyor, onlar bu sefer ambulansı tarıyorlar. Çocuk elini kaldırıyor yaralı olduğu halde. Ondan sonra beynine vurup öldürüyorlar. Eli öyle kalıyor. Öldükten sonra da eli inmedi. Öylece morga kaldırmışlar.

Görgü tanığı 5: Bizim mahallede 4 tane çocuk vuruldu. Dördü de sol ayağından.

GÖRGÜ TANIKLARININ BEYANLARI 2

Görgü Tanığı 1: Buğday kaynatmaya su lazım diye çocuk karşıya gidiyor. Kuyu suyunu alacak, orada çocuk keskin nişancılar tarafından vuruluyor. Beyninden vuruluyor, öldürülüyor. Başka bir yerde mesela babası ölmüş çocuk onun üzerine gidiyor çocuk öldürülüyor...

Görgü Tanığı 2: 24 saat sekiz gün süresiz silah sesi... Bomba, tank, tüfekler, bomba atar ne silah varsa denediler.

GÖRGÜ TANIKLARININ BEYANLARI 3

Görgü Tanığı 1: Cuma günü akşamı normalde sokağa çıkma yasağı ilan edildiğinde. Ve gece olduğunda emin olun Cizreli biz normalde bütün mahallelerde sokağa çıkma yasağı vardı ama sadece bütün Cudi, Nur veya Sur diye biliyorduk ama esasta tüm saldırı Nur mahallesinde gelişti. Kendim de aynı zamanda Nur Mahallesinde oturuyorum. İlk 2-3 gün evimizden dışarı çıkamaz durumdaydık. Bir saat sonra herkes dedi biz de dedik ki sokağa çıkma yasağıdır işte şurada 2 gündü, şurada 1 gündü, şurada 3 gündü, 4 gündür diyerek dedik herhalde biter. Baktık ki bu sefer insanların ihtiyaçları, doğal ihtiyaçları çıktı ortaya. E ölümlerimiz oldu, hayatını kaybeden, katledilenler oldu. Cenazelerimiz camilerimizde kokmaya başladı. Cenazelerimizi götürmeye çalışıyoruz hastaneye taranıyoruz. Çıkış yolumuz yok. Her taraf tam bir ablukaya alınmış. Hiçbir şekilde mahalleden çıkılamıyor, ambulans çağırıyorsun ambulans gelmiyor, cenazemi götüreyim diyorsun izin verilmiyor, bir çubuğun ucuna beyaz bez bağlayıp sallıyoruz hasta için, yaşlı için ya da yaralı için izin alalım diye, beyaz beze ateş ediyorlar, yaralıların oluyor yaralılarını tedavi edemiyorsun... Öyle bir ortam çıktı ki ortaya artık çocuklar şunu dalgaya aldılar; bir çubuk sallıyorlar, polisler sokakta ona ateş ediliyor. İnsanlar resmen kurşunların üzerine gidiyor. Yani burada bir sokak var mecburen karşı tarafa geçmek zorundasın geçiyorsun ve tarıyor... Yani o an ölümün ya da ölmemen bir şanstır. Ve bu şekilde burada kurşunla ölenler var. Diğerleri işte evinden hastaneye gidemediği için kalpten gitmiştir, ya da mesela o çatışma ortamında o korku ortamında kalbi durmuştur. Bebek hastaneye götürülemediği için yaşamını yitirdi. Hamile kadın aynı şekilde öyle. Diyaliz hastaları diyalize gidemedi. Ölen, hastaneye gidemediği için sırf işte bozulmasın vücut normal hepimizin gördüğü buzdolabına, derin dondurucuya konuldu... Kadın, hayatını kaybeden eşinin başında yalnız... Ölüsüyle birlikte akşam yatan insanlar oldu. Ve her olay kendi başına bir trajik bir durumu ifade ediyor bir dramı ifade ediyor gerçekten yani anlatılması çok zor, yaşamak gerekiyor burayı... O anı yaşamak gerekiyor. Artık çocuklarımız 2 yaşındaki bebek, 1 yaşındaki bebek... bombaatarlar atılıyor normal sokağın ortasına ve her an evin sallanıyor, çocuklar zaten korkudan bağırıp çağırıyor ağlıyor uyuyacak zamanları kalmıyor. Uyuyamıyor kimse. Ekmek zaten yok. Bazı aileler evlerinden çıkamadığı için ekmekleri kalmadı, suları kalmadı. Elektrik zaten yok, elektrik olsa zaten herkesin evinde kuyu var santrifüj var, deposu var çatısında ama bir sürü su deposu kurşunlarla delinmiş. Klimalar kurşunlarla delinmiş, tahrip edilmiş.

Görgü Tanığı 2: Yani açlık bir tarafa, susuzluk bir tarafa, yaralananlar oluyor yaralananlar tedavi edilmiyor. Hastaneye gitmiyor, ölen arkadaşlarımızın çoğu... Mahallede ne bir sağlık personeli var, ne bir sağlık malzemesi var, dediğim gibi yaşamını yitirenlerin çoğu aslında bir müdahale ile hayatta kalabilecek durumda olanlardı. Ve çok trajik bir olay yine; geçenlerde hayatını kaybeden son gencimiz: Bünyamin İLCİ, bu gencimizin hiçbir şeyle alakası yok, üç gün dört gün beş gün burası abluka altında çocuk artık vicdanına şey yapamıyor, buzla ekmek mesela bu mama kendi mahallesinde malzeme getiriyor burada dağıtıyor dayanışma duygusu, o yaştaki bir insanda derler ya çok yüce duygulu bir insan, ama hangi şekilde getiriyor? Şurada dereden gidiyor, kurşunların altından gidiyor. Yaralanıyor. Kurşun şuradan giriyor şuradan çıkıyor. Getirmiş malzemeyi dağıtmış, gidecek tekrar getirecek, herkes müdahale ediyor gitme diyor. Ona rağmen gizlice gidiyor. Yaralanıyor, ambulans çağırıyor, emniyete haber veriyor bir yaralı var diye, yaralıyı getireceğiz diye tamam onu getirin diyor dört tane genç sedyeye ile bu yaralıyı getiriyor şuraya, o anda hem sedyedeki hem de normal götürülenlerin hepsi taranıyor! Orada bırakma durumunda kalıyor, kendi canlarını kurtarmak için mecburen orada bırakıyor ve bir kurşun da Bünyamin İLCİ diye (bundan iki gün önce-Selman AĞAR'dan sonra) bu çocuğu orada bırakıyorlar bir kurşun almış, ondan sonra polis geliyor üzerine, sözde ambulans gelecek ama gelmiyor. Polis geliyor üzerine iki saat sonra orası biraz sakinleşince

gençler sedyenin orada olduğunu görüyorlar ve o çocuğun vücudunda üç kurşun izi var. Bir kurşun şuradan girmiş şuradan çıkmış, resmen infaz... Yani 14 yaşındaki bir çocuk... Yani anlam vermekte zorlanıyorum. Savaşta savaşın kuralları var. Hangi savaşta yaralıların tedavi edilmesi engelleniyor? Cizre'de özellikle yedi gün boyunca hiçbir şekilde mahallede su yoktu.

Görgü tanığı 2: Normalde gerçekten mesela bir aile evin penceresinden ya da kapısından beyaz örtü sallıyor, ondan sonra gel diyorlar. (...) Esas olan 8 gün boyunca bir mahalleyi, bir şehri abluka altına alıyor, bütün her yeri... Yani bakın orada insanlar yaşıyor. Herhangi bir "terörist" yaşamıyor. Ölenlerin çoğunun (yarın öbür gün bütün bilgileri, aileleri çıkacak, fertler çıkacak konuşacak) 12 yaşında, 15 günlük, 53 yaşında bir annenin olayla ne alakası var? Yani öldürülenler tamamen sivillerdi.

Görgü tanığı 2: (Güvenlik güçlerinden bahsederek) Geldiler taradılar gece boyunca zırhlı araçlar mahallede dolandı. Kobralarla saldırıldı, kirpilerle saldırıldı, akreplerle saldırıldı. Kepçeler zaten normalde geliyor yolu açmaya çalışırken bütün etraf taranıyor. Birisi orada olsun olmasın önemli değil sonuçta kepçenin can güvenliğini o şekilde sağlıyor. Mahalleye girdiler, benim bulunduğum sokağın camisinin kapısını zaten taramış. Gidip görebiliriz isterseniz. Her sokağın başında bir kobra durmuş ve o sokakta yaşanan her harekete ateş açıyor. Görüyorsunuz zaten her sokaktaki evler tamamen taranmış. Evlerin balkonlarında bomba izleri var. Kullanılan silahlar belli: A4ler kullanıldı, doçkalar kullanıldı. Kullanılan mermilerin boş kovanlarını görmüşsünüzdür. Bunu kime sıkıyorlar? Biz bu ülkenin vatandaşıydık.

Görgü tanığı 2: Biz şuradan şuraya girmenin derdinde değiliz. Sonuçta eğer gerçekten öldürme amaçlı değilse, tutuklama amaçlı değilse, yakalama amaçlı değilse girebilir, girsin. Kimse bu devletin gücünü kabul etmiyor iddiasında değil. Bir ormanımız yakıldığında onu söndürmeye gidemiyorsak, yaralımız olduğunda hastaneye gidip yaralımız tedavi edemiyorsak, hastanelerimiz gündüz gözüyle taranıyorsa biz bu devletin yönetim anlayışından ne anladık? O zaman buradaki halk dedi ki: Biz bu şekilde bir sistemi kabul etmiyoruz, devleti reddetmiyoruz ama yönetim anlayışını reddediyoruz. Bir vali 9 gündür bir şehri böyle bir zulümle yönetiyor. Kim kabul edebilir bunu?

Görgü tanığı 2: Ben bizzat şahit olmadım ama birkaç tane kobranın parçaları mahallede var yani imha edildiği biliniyor. Sonuçta ölen insandır.

Görgü tanığı 2: 7 gün boyunca buradaki mahalle halkı kendi evlerinin duvarlarını yıktı. Bir insanın geçeceği kadar delikler açılarak insanlar iletişime geçti. İnsanlar bu şekilde gidip 2-3 jeneratörü ortaklaşa kullandı. Mahalledeki araçların motorlarından benzin çıkarıldı. Bir kuyunun santrifüjüne bağlanarak havuza su boşaltıldı, evler böylece su kullanabildi, 7 gün boyunca bir mahalle bu şekilde ayakta kalabildi. Artık insanlar namazlarını kılamamaya başladı. Dün Cuma günüydü, Cuma hutbesi yapıldı mı burada? Hani Müslüman bir devlettik? Hani dini bütün bir halktık? Sen bugün istediğin zaman değerlerime saldırabiliyorsan her şeyime saldırabilirsin.

Sosin Yaramış (35 günlük bebeğin annesi, Basından) : Ne sevincimizi ne acımızı yaşayabildik. Sokağa çıkma yasağı başlamış, ancak bizim haberimiz yoktu. Silahlar patladı, elektrikler kesildi. Balkonda oturuyorduk. Patlamayı duyar duymaz sipere yattık, bebeğim kucağımdan düştü. Kusmaya başladı, fenalaştı. Kusması akşama kadar devam etti. Babası 112 Acil'i aradı. Ambulansın sokağa girmesine izin vermediler. Bizim bebeğimizi ambulansa götürmemizi de engellediler. Bir süre sonra ateşi çıktı, çaresizlikten bir şey yapamadık. Gözümüzün önünde eriyip gitti, kucağımda son nefesini verdi.

Abdullah Yaramış (35 günlük bebeğin annesi, Basından) : Muhammet'i kurtarmak için sokak başını tutan polislerin yanına kadar gittiğini belirterek, "Bize 'gidemezsiniz, giderseniz vurulursunuz' diye anons yaptı. Evin sol ve sağında keskin nişancılar vardı, sokaktan çıkamıyorduk. Bebeğimi hastaneye yetiştirmeye çalışırken ben de ölecektim" dedi.

Yaşamını Yitiren Mehmet Sait Nayci'nin (16) Babası (Basından) : Oğlunun sokağın başında polisler tarafından tarandığını söyleyen acılı baba, sözlerini şöyle sürdürdü: "Evladım 6 saat kucağında can çekişti. Ambulans gelseydi hastaneye götürseydik belki oğlum ölmezdi. Benim oğlum terörist değildi, en ufak bir suçu sabıkası yoktu. Zaten olaylardan bir hafta önce bir arama sırasında kimliği olmadığı için karakola götürdüler. Bana haber verince kimliğini götürdüm. Baktılar sabıkası olmadığı için hemen bıraktılar. Şimdi oğluma terörist diyorlar. Benim en çok bu ağırıma gidiyor."

YAŞAMINI YİTİRENLERLE İLGİLİ BİLGİLER

Çatışmalı süreç başladığından bugüne tespit edebildiğimiz kadarıyla Cizre'de toplam 29 sivil yaşamını yitirmiştir. Bunların 22'si 4-12 Eylül tarihleri arasında ilan edilen sokağa çıkma yasasında çeşitli sebeplerle yaşamlarını yitirenlerdir.

Çatışmalı sürecin başlamasından itibaren 4 Eylül'deki sokağa çıkma yasaklarına kadar yaşamını yitiren siviller (7 kişi)				
Tarih	Ad Soyad	Yaş	Ölüm Sebebi	
1 26.07.2015	Abdullah Özdal	23	Polisin göstericilere ateş açması sonucu öldürüldüğü iddia ediliyor.	
2 30.07.2015	Hasan Nere	17	Polisin ateş açarak durdurduğu araçtan arkadaşları kaçınca, yaralı olan Hasan Nere'nin yarım saat elleri ters kelepçelenerek bekletildiği ve kan kaybından öldüğü iddia ediliyor.	
3 05.08.2015	Sahip Akıl	31	Araçının geçişi esnasında yola yerleştirilmiş bir patlayıcının infilak etmesi sonucu öldürüldü.	
4 27.08.2015	Emin Yanaş	10	Cizre'de PKK tarafından Nur Mahallesi'nde yer alan Garnizon Komutanlığı nizamiyesine yapılan roketatarlı ve silahlı saldırı sonucu çıkan çatışmada yaşamını yitirdi. Otopside kafatasında tek kurşun deliği tespit edilmiştir.	
5 27.08.2015	Baran Çağlı	7	Cizre'de PKK tarafından Nur Mahallesi'nde yer alan Garnizon Komutanlığı nizamiyesine yapılan roketatarlı ve silahlı saldırı sonucu çıkan çatışmada yaşamını yitiren 7 yaşındaki Baran ÇAĞLI'nın roketatarın yaktığı duvarın altında kalarak yaşamını yitirdiği iddiası ile beraber otopsisine giren Dr. Şemsettin KOÇ, ÇAĞLI'nın kafasında sol kulağının altından girerek, sağ kulağının altından çıkan bir kurşun izinin varlığını belirtmiştir.	
6 27.08.2015	Mesut Sanrı	39	Cizre'de PKK tarafından Nur Mahallesi'nde yer alan Garnizon Komutanlığı nizamiyesine yapılan roketatarlı ve silahlı saldırı sonucu çıkan çatışmada yaşamını yitirdi.	

7	27.08.2015	Eyüp Ergen	27	Cizre'de PKK tarafından Nur Mahallesi'nde yer alan Garnizon Komutanlığı nizamiyesine yapılan roketatarlı ve silahlı saldırı sonucu çıkan çatışmada arada kalıp yaşamını yitirdiği iddia ediliyor.
4-12 Eylül'deki sokağa çıkma yasakları sırasında kadar yaşamını yitiren siviller (22 kişi)				
Tarih	Ad Soyad	Yaş	Ölüm Sebebi	
1	05.09.2015	Muttalip Pusat	28	İddiaya göre; eylemlere destek vermek amacıyla akşam saatlerinde gürültü eylemi yapan halka zırhlı araçtan açılan ateşin karnına ve koluna isabet etmesi sonucu yaralanan Muttalip Pusat Devlet Hastanesi'nde ameliyat edildikten sonra sabah saatlerinde yaşamını yitirdi.
2	05.09.2015	Mehmet Emin Levent	21	Cizre'de sokağa çıkma yasağı sürerken başına isabet eden kurşunla yaşamını yitirdi, hastaneye götürülemedi.
3	06.09.2015	Hacı Ata Borçin	70	Cizre'de sokağa çıkma yasağını sürerken kalp krizi geçirdi ve hastaneye götürülemediği için öldü.
4	06.09.2015	Xetban (Gatban) Bülbül	65	Cizre'de sokağa çıkma yasağını sürerken kalp krizi geçirdi ve hastaneye götürülemediği için öldü.
5	06.09.2015	Muhammet Tahir Yaramış	35 gün	Cizre'de sokağa çıkma yasağı sürerken annesinin korkudan düşürmesi sonucu fenalaştı, ambulansın geçişine izin verilmediği için öldü.
6	07.09.2015	Cemile Çağırğa	13	Keskin nişancılar tarafından evinin önünde vurulduğu iddia ediliyor. Cesedinin kokmaması için derin dondurucuda 14 saat bekletildiği iddia edildi.
7	07.09.2015	Osman Çağlı	18	Cizre'de sokağa çıkma yasağı sürerken keskin nişancıların kurşunuyla bacağından yaralandığı ve hastaneye götürülemediği için öldüğü iddia ediliyor.
8	07.09.2015	Eşref Edin	60	Cizre'de sokağa çıkma yasağı sürerken evinin damındayken keskin nişancı ateşiyle vurulduğu iddia ediliyor.
9	07.09.2015	Maşallah Edin	40	Cizre'de sokağa çıkma yasağı sürerken keskin nişancı ateşiyle vuruldu, gelini Zeynep Taşkın vurulunca onun yanına koştuğu için vurulduğu iddia ediliyor.
10	07.09.2015	Zeynep Taşkın (Edin)	18	Cizre'de sokağa çıkma yasağı sürerken iddialara göre keskin nişancı ateşiyle vuruldu, kucagındaki bebeği ise yaralandı.
11	07.09.2015	İbrahim Çiçek	80	Cizre'de sokağa çıkma yasağı sürerken hastalandı ve hastaneye götürülemediği için öldü.
12	08.09.2015	Bahattin Sevinik	50	Cizre'de sokağa çıkma yasağı sürerken YDGH tarafından polise atılan roketatarın evine isabet etmesi sebebiyle yaralandığı, hastaneye götürülemediği için kan kaybından öldüğü iddia ediliyor.

13	08.09.2015	Suphi Saral	48	Komşusu Bahattin Sevinik'in vurulması üzerine ona yardım etmeye giderken keskin nişancı ateşiyle vurulduğu iddia ediliyor.
4-12 Eylül'deki sokağa çıkma yasakları sırasında kadar yaşamını yitiren siviller (22 kişi)				
Tarih	Ad Soyad	Yaş	Ölüm Sebebi	
14	08.09.2015	Bünyamin İlci	14	Cizre'de sokağa çıkma yasağı sürerken akrabalarının evlerine su ve buz taşırken vurulduğu iddia ediliyor. Otopsi raporunda, İlci'nin çoklu ateşli silahla ateşe maruz kalması sonucunda el kemikleri, kaburga ve kafatasında, ayrıca iç organlarında oluşan kırıklar ve kanamalar nedeniyle yaşamını yitirdiği tespit ediliyor.
15	09.09.2015	Sait Nayici	16	Cizre'de sokağa çıkma yasağı sürerken ailesiyle beraber başka bir eve geçerken karnından vuruldu, sabah 9.00 sularında vurulan genç hastaneye götürülemediği için saat 15.00 civarında kan kaybından öldü.
16	09.09.2015	Meryem Süne	52	İddialara göre Cizre'de sokağa çıkma yasağı sürerken, açık olan bahçe kapısını kapatmak üzereyken evinin avlusunda karnından vuruldu, hastaneye götürülemediği için öldü, cesedi defnedilemediği için soğuk hava deposunda bekletildi.
17	11.09.2015	Selman Ağar	10	Cizre'de sokağa çıkma yasağı sürerken evinin bulunduğu sokakta keskin nişancılar tarafından boynundan vurulduğu, araçla hastaneye götürülürken yolda öldüğü iddia ediliyor.
18	11.09.2015	Mehmet Diken	70	Kalp rahatsızlığından dolayı durumu ağırlaştığı hastaneye kaldırılmadığı için yaşamını yitirdi.
19	11.09.2015	Mehmet Erdoğan	75	Cizre'de sokağa çıkma yasağı sürerken ekmek almak üzere sokağa çıkarken keskin nişancılar tarafından vurulduğu iddia ediliyor.
20	11.09.2015	Mehmet Emin Açık	74	Cizre'de sokağa çıkma yasağı sürerken kalp krizi geçirmesi üzerine telefonların çalışmaması nedeniyle yakınları tarafından 112 aranmadığı, çatışmalar nedeniyle evden çıkılamadığı bu nedenle öldüğü iddia edildi.
21	11.09.2015	Şahin Açık	70	Tansiyon hastası olan Şahin Açık'ın gece rahatsızlandığı ancak hastaneye götürülemediği için evde hayatını kaybettiği anlaşıldı.
22	Bilinmiyor	Sürme Karane	60	Cizre'de sokağa çıkma yasağı sürerken kalp krizi geçirdiği için öldü. Hastaneye götürülemedi.

KANAATLERİMİZ

1-Şırnak Valiliği'nin 04.09.2015 tarihinde Cizre İlçesi'nde ikinci bir emre kadar, süresiz olarak ilan ettiği sokağa çıkma yasağının kaldırılmasının ardından yüz elli bine yakın nüfusuyla Cizre gibi büyük bir yerleşim biriminde yasağın uygulandığı süre içerisinde kamusal yaşam tümüyle durmuş, başta elektrik, su, telefon iletişimi, çöp temizliği, ambulans, sağlık vb. her türlü kamu hizmetinin durdurulmasının yanı sıra Cizre halkı içecek su, gıda ve sağlık gibi temel yaşam gereksinimlerinden de mahrum kalmıştır. Aynı zamanda, bir haftadır istisnalar dışında tüm iletişim imkânlarından da yoksun kalmış, ilçeye gitmek isteyen MAZLUMDER dâhil sivil toplum kuruluşlarının veya siyasi parti ve diğer inceleme heyetlerinin girişine yasağın kaldırıldığı güne kadar izin verilmemiştir.

2-Cizre'nin dört bir yanı güvenlik güçlerince ablukaya alınmış, ilçe merkezinden geçen uluslararası İpek Yolu dâhil tüm yollar güvenlik kuvvetlerinin barikatlarıyla kapatılmıştır. Güvenlik güçlerinin, ilçe merkezinin bazı bölgelerinde YDGH tarafından oluşturulan barikat ve/veya hendeklerin kaldırılması amacıyla zırhlı araçlarla başlattığı operasyonlar ve tarafların şehir merkezinde girdiği çatışmalar sivil insanların yaşadığı mahalle aralarında sürmüş, evler ve sokaklar büyük zarar görmüştür. Mahalle sakinlerinden öğrendiğimiz kadarıyla; Nur, Cudi, Yafes ve Sur Mahallelerinde mukim siviller, bodrum katlarında, evlerinin güvenli odalarında veya sığınaklarda kalarak ağır silahlara hedef olmaktan korunmaya çalışmışlardır.

3-Sokağa çıkma yasağı boyunca hayatını kaybeden sivillerden birçoğunun, yaralanması veya rahatsızlanması üzerine hastaneye intikalinin sağlanamaması sonucu öldüğü tespit edilmiştir. Bu süre zarfında yaşamını yitirenlerin cenazeleri 35-40 derecenin üzerindeki bir sıcakta dini vecibelere uygun defnedilemeyip, iki cenazenin derin dondurucu ve soğuk hava deposunda bekletildiği öğrenilmiştir.

4-Yasağın devam ettiği günlerde belediye ve sağlık hizmetlerinin durdurulması yüzünden Cizre halkının gündelik yaşamını sürdürmesi zorlaşmış, su ihtiyacının giderilememesi ve çöplerle çatışmalarda telef olan hayvan ölümlerinin toplanamaması sebebiyle yoğun bir koku yayılmış, salgın hastalıkların baş göstermesi tehlikesi ortaya çıkmıştır.

5-Şırnak Valiliği'nce ilan edilen sokağa çıkma yasağının gerekçesi olarak İl Özel İdaresi Kanunu'nun 11/C maddesi gösterilmiş ise de anılan maddede huzur ve güvenliğin, kişi dokunulmazlığının, kamu esenliğinin sağlanması ve önleyici kolluk yetkisinin valinin ödev ve görevlerinden olduğu belirtilmektedir. Anayasa'nın 13. Maddesinde ise "Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz" denmektedir. Bu yönüyle İl Özel İdaresi kanununun Anayasa'ya aykırı olamayacağı gerçeğinden hareketle 8 gün süren sokağa çıkma yasağının nüfusu yüz elli bine yaklaşan Cizre halkının temel hak ve özgürlüklerini ihlal etmekle yasak Anayasaya aykırılık teşkil etmiştir. Tanık ve mağdur beyanları doğrultusunda devlet yetkililerince açıklananın aksine yasak süresince temel ihtiyaçlar devlet tarafından karşılanmamıştır.

6-Telefon iletişiminin kesik olması ve sokağa çıkma yasağı nedeniyle olaylar sırasında yaralananlar ile rahatsızlananların hastaneye intikal ettirilememesi sonucu gerçekleşen ölümler nedeniyle de şehir içindeki çatışmalar ve sokağa çıkma yasağı, yaşam ve sağlık gibi temel

hakların ve seyahat ile haberleşme gibi özgürlüklerin ihlaline neden olmuştur. Diyaliz hastaları rutin tedavi hizmetlerinden yararlanamamıştır.

7-PKK ile bağlantılı YDGH tarafından öz yönetim ilanının anayasal bir düzenleme gerektiği, söz konusu yasal altyapısı hazırlanmamış bu tür bir uygulamanın 'ben yaptım oldu' şeklindeki bir keyfiliği ve gerçekçi olmayan bir tutumu kaldırmayacağı ve buna rağmen uygulamada ısrarın devletin egemenlik hakkı gereği yasal şiddeti getireceği biliniyor olmasına rağmen öz yönetim ilan edilen yerlerde yaşam, seyahat ve güvenlik hakkını ihlal etme potansiyeli taşıyan hendek kazılarak mayın ve patlayıcı tuzaklanması ile kamu hizmetlerinin sunulmasının engellenmesi, muhalif kişilerin kendilerini baskı altında hissetmeleri ile öz yönetim isteyip istemedikleri hususu, kamu görevlileriyle sivil vatandaşların giriş çıkışlarının denetime tabi tutulması ve bu tutumun devam ettirilmesi bizatihi hak ihlallerine sebep olmuştur. Buna karşılık devletin 8 günlük sokağa çıkma yasağı boyunca tutumu, kendi hukukuna göre suç saydığı eylemleri ve faillerini tespit ve yakalamak yerine direkt infazı amaçlar şeklinde sokağa çıkma yasağı uygulamak ve on binlerce sivilin bulunduğu yerleşim alanlarına zırhlı araçlarla, ağır silahlar ve patlayıcılarla müdahale etmek şeklinde olmuştur. Kollektif cezalandırma kategorisinde değerlendirilecek olan bu tutum açıkça en temel hak olan yaşam hakkı dâhil birçok hakkın ihlaline sebep olmuştur.

8-YDGH tarafından sivil alanda çatışmalara girilmesi, çatışmalarda patlayıcı ve roketatarlar kullanması sivil ölümleri başta olmak üzere birçok hakkın ihlaline sebep olmuştur. Devletin kolluk güçlerinin de sivil halkın zarar görmesi muhtemel durumları göz önüne almaması ve çoğunlukla sivil-milis ayrımı yapmadan mahalleleri ateş altında tutması, operasyonlarda zırhlı araç ve benzeri ağır müdahale araçları ile ağır silahlar kullanması yine sivil ölümler başta olmak üzere yoğun hak ihlallerine sebebiyet vermiştir. Bu şekilde bir müdahale anayasa ve uluslararası sözleşmelere aykırılık teşkil etmektedir. Zira keyfiliğe açık bu çatışmalı ortamda ölüm ve yaralanmaların birçoğunun keskin nişancı atışı sebebiyle gerçekleştiği iddia edilmektedir. Bunun yanında YDGH tarafından imha edilen zırhlı araçlardan çıkan lav silahları ile kimi evlerde patlamamış halleri de bulunan ve bomba atar diye tabir edilen patlayıcıların yine sivil halkı hedef alabilecek şekilde kullanılmış olması kamu görevlileri tarafından hukukun dışına çıkıldığını göstermektedir.

9-Heyetimiz tarafından çatışmaların yoğun olarak yaşandığı sokaklarda yapılan gözlemlerde birçok yerde YDGH tarafından tuzaklanmış mayının bulunduğu iddia edilmiş, bunun yanı sıra evlerde ve sokak aralarında patlamamış mühimmatlar ile patlayıcı artıklarının bulunduğu görülmüştür. HPG tarafından 2006 yılında imzalanan “Cenevre Çağrısı Himayesi Altında Antipersonel Mayınların Tamamen Yasaklanmasına Bağlılık Ve Mayın Faaliyetlerinde İşbirliği Taahhüdü Senedi**” uyarınca anti personel mayınların kullanılması yasaktır. KCK çatısı altında yer alan örgütlerin hiyerarşik yapısı ve organik ilişkileri göz önüne alındığında, PKK ile bağlantılı YDGH grubunun bu mayınları kullanması dolaylı olarak HPG'nin bu taahhüdü ihlal ettiği anlamına gelmektedir. Tuzaklanmış mayın ve patlayıcılar ile henüz patlamamış halde bulunan mühimmat parçaları sivil hayatı büyük ölçüde tehlikeye atmakta olduğundan çatışmaların yaşandığı bölgelerin bu patlayıcı ve atıklardan derhal temizlenmesi gerekmektedir.**

Tüm bunlarla beraber derneğimiz tarafından her fırsatta dile getirildiği üzere PKK tarafından çatışmaların sivil halkın yaşadığı alanlara taşınmış olmasının kendisi sivil yaşamı temelden aksatacak ve sivil ölümler dâhil çeşitli hak ihlallerine sebep olacak bir mahiyet arz etmektedir. Örgütün direkt sorumlu olduğu ölümler gibi örgüt, devletin kontrolsüz ve sivillerin yaşamını

öncelemeyen bir tarzda operasyon yapmasına neden olması ve bu operasyonlar sırasında sivil-lerin ölüm ve yaralanmaları başta olmak üzere birçok hak ihlaline neden olmasına da dolaylı olarak sebep olmaktadır.

10-Sokağa çıkma yasağının devam ettiği 8 gün boyunca yaşanan ağır koşullar ve devlet tarafından sivil can ve mal kayıpları ile sonuçlanabilecek operasyonların tekrar etme tehlikesi gibi çatışmaların yaşandığı şehir merkezindeki mahallelere giden sokaklarda oluşturulan taşlı barikat ve/veya patlayıcı tuzaklanmış ya da tuzaklanmamış olsun, hendekler tehlike arz etmektedir.

11. Gerek sokağa çıkma yasağının 8 gün sürmesi gerekse de bu yasak sırasında temel ihtiyaç maddelerine ve sağlık hizmetlerine erişimin sağlanamaması, yoğun bombardıman ve çatışma sesleri, iletişimin kesilmesi, geniş bir yaş aralığında çok sayıda sivilin ölmesi ve yaralanması ile ölümler hususunda yetkililerce yapılan, gerçeği yansıtmayan açıklamalar bir bütün olarak halk üzerinde ciddi boyutta bir travmaya sebep olmuş ve operasyonlar sonucu itibariyle devlete karşı büyük bir öfkeye neden olmuştur.

11. Heyetimiz tarafımızdan ilçeye girerken çıkış yaptıkları görülen 5 beyaz renkli otobüs ile ilçeden çıktığımız sırada giriş yaptığı görülen 3 beyaz renkli otobüsün sokağa çıkma yasağı boyunca ilçede operasyon yapan ve çatışmalara katılan özel hareket polislerini taşıdığı değerlendirilmiş ve bu tür operasyonel faaliyetlerde dışarıdan getirilen özel birliklerinin görev yaptığı kanaatini uyandırmıştır.

12. Operasyonların bilançosuna dair yetkili makamlarca henüz bir açıklama yapılmamış olması 8 gün boyunca onbinlerce insanın dış dünya ile bağını keserek ve her türlü ihtiyacını karşılamaktan uzak bırakarak operasyon yapılmasına rağmen operasyonun büyüklüğü ile orantılı bir yakalama veya gözaltı yapılmamış olması heyetimizde operasyonların daha çok yargısız infaz, sindirme ve korkutma amaçlı yapıldığı kanaatini uyandırmıştır. Öyle ki onlarca hayvanın da vahşice katledildiği görülmüştür.

TALEPLERİMİZ

1. PKK ve onunla bağlantılı YDGH tarafından şehir merkezinde çatışmalara girilmesi ve yapılan bombalı tuzaklamalar ile sivillerin zarar görmeyeceği tedbirleri almayan, sivil-milis ayrımı yapmayan ve şehrin bir bölümünü ağır silahlarla bombardıman altında tutan güvenlik güçleri, başta yaşam hakkı ihlalleri olmak üzere ilçede yaşanan bütün hak ihlallerinden sorumludurlar.

PKK tarafından çatışmalar derhal sivil alandan uzaklaştırılmalı, gündelik hayatı şiddet kullanmak suretiyle aksatan YDGH, silahlı eylemlerini, yol kesme ve benzeri hareketlerini durdurarak legal alana dönmeli şiddete dayalı hareket tarzını terk etmelidir. Cizre sokaklarına açılmış hendekler ile yığılmış siperler eski haline getirilerek sokakların normal haline kavuşması sağlanmalıdır.

2. Devletin kolluk güçlerinin sivil halkın zarar görmesi muhtemel durumları göz önüne almaması ve çoğunlukla sivil-milis ayrımı yapmadan mahalleleri ateş altında tutması, yüksek noktalara konuşlandırdığı keskin nişancılara hedef gözetmeksizin hareket eden hemen her nesneye ateş etmeleri, operasyonlarda zırhlı araç ve benzeri ağır müdahale araçları ile ağır silahlar kullanması yine sivil ölümler başta olmak üzere yoğun hak ihlallerine sebebiyet ver-

miştir. Bu şekilde bir müdahale anayasa ve uluslararası sözleşmelere aykırılık teşkil etmektedir. Zira keyfiliğe açık bu çatışmalı ortamda ölüm ve yaralanmaların birçoğunun keskin nişancı atışı sebebiyle gerçekleştiği iddia edilmektedir. Devlet güçlerinin ağır müdahale araç ve silahları kullanması ile sivil-milis ayrımı yapmadan mahalleleri bombardıman altında tutması ve keskin nişancıların keyfi ve sorumsuz uygulamaları, kendilerinden başlayarak emir-komuta zincirinin üst basamaklarına kadar soruşturulmalı ve bu kanunsuz yetkiyi veren ve kullananlar etkin ve adil bir yargılama sürecine tabi tutulmalıdırlar.

3.Çatışmaların yoğun yaşandığı yerlerdeki tuzaklanmış mayınlar ve patlayıcı artıklarının devlet veya uzman sivil kuruluşlar tarafından etkisiz hale getirilmesi ve temizlenmesi için gerekli süreç başlatılmalı PKK bu noktada engel olmamalıdır.

4. Devlet yetkililerinin sivil ölüm yaşanmadığına ya da bir iki sivilin öldüğüne dair açıklamalarının aksine heyetimiz çatışma süresince yaşamını yitirmiş sivilleri tespit etmiştir. Bunların 7'si kalp, tansiyon gibi rahatsızlıklar sebebiyle hastaneye götürülemediği için, ölümlerin geri kalan 15'i de çatışan tarafların ya doğrudan kurşunları ya da tuzaklanmış/patlamamış patlayıcıları sebebiyle gerçekleşmiştir. Tarafımızdan yapılan sivil ölümlere dair tespitler karşısında devlet yetkililerinin yaşamını yitiren sivilleri görmezden gelen tutumunu sorumsuzluk olarak kabul ediyor, bu sivil ölümler karşısında kamuoyuna açıklama yapmaları gerekmekte olup bu hususta raporlama yapan birçok farklı sivil toplum örgütünün tespitine rağmen gerçeği gizlemeye çalışması nedeniyle kamuoyundan ve yaşamlarını yitirenlerden özür dilemelerini talep ediyoruz.

5. Sokağa çıkma yasağı başlar başlamaz elektrik, su ve telefon şebekelerinin iletiminin kesilmesi başlı başına hak ihlali olup onbinlerce kişinin en küçüğü haberleşme hakkı olmak üzere bir çok temel hakkını ihlal ettiğinden bu kesintilerin yapılması emrini veren, kesintileri uygulayan ve devam ettiren kişi veya kurumların tespit edilerek haklarında yasal süreçlerin başlatılmasını talep ediyoruz. Cizre halkının bir an önce eski yaşantısına kavuşması için elektrik, su ve benzeri alt yapı sorunları giderilmeli, çatışmalarda mal zararı oluşan kişilerin bu zararlarının tazmini çalışmaları başlatılmalıdır.

6. Çatışmalarda yaşamlarını yitirenler ve yaralananlar ile ilgili derhal adli ve idari süreçler başlatılmalı, operasyonlara katılan emniyet güçlerinin silahlarına el konularak ölü ve yaralıların vücutlarından çıkan mermi çekirdekleri üzerinde balistik inceleme yapılmalı, olaylarda kastı, ihmali ve kusuru olanlar tespit edilerek açığa alınmalı, haklarında adli ve idari süreçler adil ve etkin bir şekilde işletilerek sorumlular cezalandırılmak suretiyle kamu vicdanı tatmin edilmelidir.

7. Sorumlular hakkında yürütülecek adli ve idari süreçler ile paralel olarak çatışmalarda yaşamlarını yitirenlerin ailelerine ve yaralılara hakkaniyet ölçüleriyle hesaplanacak tazminatlar ödenmelidir.

8. 1 Kasım 2015'te yapılacak Genel Seçimler nedeniyle Kürt Meselesinin demokratik ve barışçıl çözümüne imkân ve fırsat tanımak amacıyla, tek taraflı/çift taraflı tartışmasını şimdilik bir yana bırakarak her türlü silahlı ve şiddet eylemine derhal ve koşulsuz olarak son verilmelidir.

9. Devlet tarafından bu raporumuza konu ve benzer olaylarda sokağa çıkma yasağı yerine farklı tedbirler tercih edilmeli veya sokağa çıkma yasağı istisnai bir tedbir olarak ilana sebebiyet veren olaylarla ölçülü ve orantılı bir şekilde tercih edilmelidir.

10.İlgili bakanlıklar tarafından uzman kişilerden oluşan bir heyet oluşturularak derneğimizin ve diğer sivil toplum kuruluşlarının olaylarla ilgili inceleme ve araştırma raporlarında yer alan ve kamuoyuna yansıyan iddialar ile ilgili kapsamlı bir araştırma yapılmasını, sokağa çıkma yasağı boyunca operasyon emrini veren ve operasyona katılan güvenlik görevlilerini dinlemesini, otopsi raporları, balistik inceleme raporları, tanık ve mağdur beyanlarını toplayarak olayda sorumluların bulunmasını ve yasal süreçlerin işletilmesine dönük araştırma yaparak kamuoyunu bilgilendirmesini talep ediyoruz.

Kamuoyuna saygıyla sunulur.

**MAZLUMDER Genel Merkezi adına.
Çatışma İzleme ve Çözüm Grubu**

RESİMLER

